

VÄLFÄRDEN FÖRST BUDGET 2024

Innehåll

Inledning	4
Fem år i sammandrag.....	6
Befolkningsutveckling.....	8
Personalpolitisk inriktning.....	15
Styra och stödja för en hållbar utveckling.....	19
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad.....	24
Utbilda för ett livslångt lärande	28
Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd.....	34
Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv	38
Möjliggöra en aktiv fritid	42
Ekonomisk redogörelse	45
Samhällsekonomiskt perspektiv	45
Resultat och Kapacitet	46
Risk och kontroll.....	48
Gemensam finansiering och kommunövergripande poster	49
Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag	50
Personal och pensioner	50
Finansnetto.....	50
Resultatutjämningsreserv.....	52
Nämndernas nettokostnader och förändring ramar	54
Driftbudgetramar	56
Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen.....	58

Finansiella mål för kommunala bolag	58
Koncernövergripande investeringsplan.....	58
Investeringsplan	58
Finansiella rapporter	62
Resultatbudget.....	62
Balansbudget.....	63
Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning	64
Bilaga 2: Presentation per nämnd.....	66
investeringar 20 miljoner eller mer	66
Bilaga 3: Uppföljning av mål och nyckeltal	68
Bilaga 4: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030	69

Inledning

Växjö, Sverige och världen befinner sig i en mycket orolig tid. Vi möts varje dag av nya terroråd och krig och även här i Sverige är vi drabbade av en fruktansvärd våldsvåg kopplad till gängkriminalitet som vi aldrig tidigare upplevt. Det är en tid av stora utmaningar och utöver detta har vi dessutom en ökad ekonomisk osäkerhet. Inflation, räntehöjningar, reallönesänkningar samt andra kostnadsökningar utmanar hushållen, kommunen och samhället. Invånarna i Växjö kommun ska inte beskattas mer än vad som krävs för att klara välfärdsuppdraget. För att stärka hushållens ekonomi har vi som mål att sänka skatten när förutsättningarna åter tillåter.

Det är viktigt att fokusera på välfärdens kärna. Skattemedel ska prioriteras till tidiga insatser och för att säkerställa att alla våra barn och ungdomar inte hamnar i utanförskap. En av de viktigaste åtgärderna för att säkra en långsiktig finansiering av välfärden är att fler Växjöbor går från bidrag till arbete. Alltför många står utanför arbetsmarknaden och därför är det viktigt att vi fortsätter arbeta för att skapa starka incitament till att bli självförsörjande så att fler bidrar till vår gemensamma välfärd.

Skolans viktigaste uppdrag är att ge alla elever goda förutsättningar att utvecklas till sitt bästa jag. Storsatsningar görs för att säkerställa att alla får den utbildning de har rätt till. Vi vill därför ge ökade resurser till undervisning, en särskild satsning på lågstadiet, uppsökande verksamhet för att alla ska gå i förskola, se över organisationen för elevhälsan samt säkerställa undervisningstiden i alla ämnen, exempelvis moderna språk. Fler elever ska ta del av "Återvändarskola" och tidiga insatser. Tillgång till lovskolan utökas till fler årskurser och lov. Tidiga insatser och samverkan med andra myndigheter fortsätter.

Ingen ska behöva kämpa för att få det stöd deras barn har rätt till. Därför innehåller budgeten för 2024 stora satsningar inom skola och omsorg. Föräldrastödsprogram och ökad fysisk aktivitet inom LSS ska även underlätta för dem som är i behov av stöd och hjälp. Samverkan med regionen för en god nära vård fördjupas och kompetensen gällande våra äldres psykiska ohälsa stärks. Vi vill tillsätta en äldreкурator samt genomföra satsning på demensvård enligt modellen demensby/demensboende.

Växjö ska vara en kultur- och idrottskommun att räkna med. Våra föreningar ska stötts i verksamhetsutveckling och arbetet med att energieffektivisera verksamheterna ska fortlöpa. Vi behöver hitta former för att så många som möjligt ska använda sig av regeringens satsning på fritidskort för att fler barn och ungdomar ska bli aktiva i kultur- och föreningslivet.

Otryggheten är en av vår tids största samhällsutmaningar, som hotar såväl livskvaliteten som samhällsgemenskapen i vår kommun. Ingen ska behöva anpassa sitt liv eller sin vardag på grund av otrygghet. Det är viktigt att vi fortsatt arbetar för att samla samhällets alla krafter för att bekämpa otrygghet och organiserad brottslighet. Därför satsar vi på att ta ett bättre helhetsgrepp för att förebygga och motverka felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott. En viktig nyckel i att stärka tryggheten i vår stad är trygghetsskapande personal och ökad vuxennärvaro i hela kommunen. Vi vill öka samverkan med civilsamhället, såsom föreningar, organisationer eller andra aktörer.

Växjö byggs starkt av hårt arbetande människor och växande företag. Förberedelser för ny verksamhetsmark, införande av servicegaranti och sänkt byråkrati ska förenkla för företagen. En långsiktig strategi för att förbättra näringslivsklimatet i vår kommun behövs. Nybyggnation av olika boendeformer ska ske i hela kommunen där behov finns, sjönära villatomter är särskilt prioriterat. Växjö kommuns överordnade hållbarhetsmål ska vara att sänka koldioxidutsläppen. Växjö beredskap behöver säkerställas och implementeras i samtliga verksamheter samt hos våra invånare.

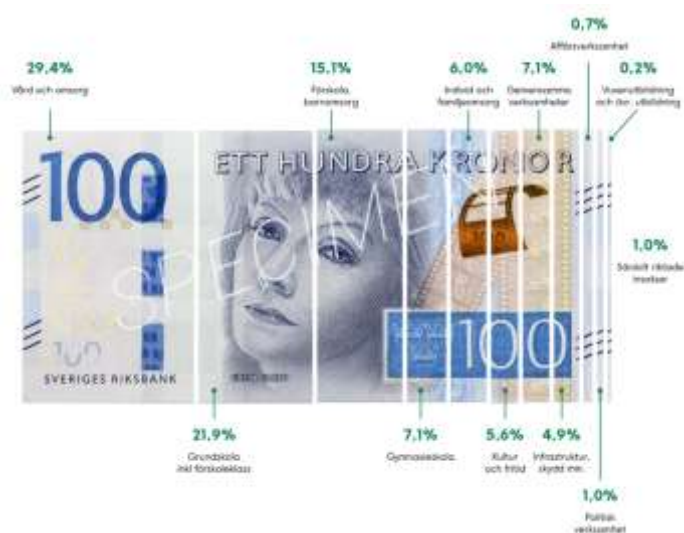
Pernilla Tornéus (M), Jon Malmqvist (KD) och Christina Rosén (L)

Fem år i sammandrag

Kommunkoncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat, mnkr	504	422	249	113	424
Eget kapital, mnkr	5 691	5 183	4 760	6 096	5 983
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	34	33	53	1 614	1 646
Investeringar, mnkr	850	1 033	1 089	1 374	1 159
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	5	2	123	12	1
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	91	92	95	98	90
Långfristig låneskuld, kr/invånare	88 022	89 604	87 907	73 854	67 780
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/invånare	58 107	53 448	33 157	47 620	46 857
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	28,2	26,4	25,2	26,4	26,3
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 872	7 849	7 210	7 238	7 220
Antal invånare 31/12	97 081	95 995	94 859	94 129	92 567
Kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat, mnkr	230	234	215	2	108
Verksamhetens resultat, mnkr	74	89	56	-202	-112
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 505	1 449	1 409	1 421	1 706
Verksamhetens kostnader, mnkr	-7 172	-6 782	-6 530	-6 511	-6 535
Eget kapital, mnkr	2 341	2 111	1 877	3 225	3 223
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	12	28	28	1 590	1 624
Nettoinvesteringar, mnkr	256	222	278	251	272
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	5 893	5 572	5 320	5 028	4 861
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	6	5	6	3	4
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	6	4	1	5	8
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	96	96	96	100	99
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	32	30	27,1	27,8	27,1
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Ändrad redovisningsprincip 2019 andelar Kommuninvest: Redovisningsprincipen ändrades gällande uppskrivning av andelar i Kommuninvest (finansieell anläggningstillgång). År 2015 var sista året då uppskrivning skedde. Eget kapital för åren 2016-2018 är minskat med 75 miljoner kronor jämfört med respektive fastställda årsredovisning.

Vart gick skatten 2022?

	Netto-kostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	58	1,0	718
Infrastruktur, skydd mm	288	4,9	3 590
Kultur och fritid	326	5,6	4 067
Förskola, skolbarnomsorg	878	15,1	10 955
Grundskola inklusive förskoleklass	1 274	21,9	15 893
Gymnasieskola	416	7,1	5 193
Vuxenutbildning och övrig utbildning	9	0,2	114
Vård och omsorg	1 712	29,4	21 364
Individ- och familjeomsorg	347	6,0	4 329
Särskilt riktade insatser	61	1,0	759
Affärsverksamhet	39	0,7	487
Gemensamma verksamheter	418	7,1	5 214
Summa	5 826	100,0	72 683

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar 72 683 kronor.

Befolkningsutveckling

Försiktigare befolkningstillväxt åren efter pandemin

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet och Växjö kommun har haft en mycket god och oavbruten befolkningsökning sedan 1968. Sett till de senaste 10 åren har befolkningen i Växjö kommun ökat med i genomsnitt 1,4 procent per år. Växjö kommun är nu den tjugoa andra största kommunen i riket sett till folkmängd.

Kommunens varaktiga befolkningstillväxt kan tillskrivas flera olika faktorer som bland annat ålderssammansättning, höga invandringstal, nyföretagande, universitetsort, sysselsättningstillväxt, låg sårbarhet inom näringslivet, och hälsa mm. En växande befolkning påverkar bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete.

Sedan Coronapandemin har befolkningstillväxten dock bromsat in för flertalet regioner i Sverige. Sett ur ett nationellt perspektiv minskade tillväxttakten med en tredjedel under 2022 jämfört med åren innan pandemin. Även för Växjö kommun har befolkningsökningen varit något mer försiktig jämfört med tidigare.

I slutet av 2022 låg folkmängden i kommunen på 97 137 invånare vilket motsvarar en ökning med 1 142 personer eller 1,2 procent jämfört året innan. Det innebär en inbromsning av kommunens befolkningstillväxttakt med nästan 26 procent jämfört med de två senaste åren innan pandemin. I skrivande stund visar preliminära siffror på att inbromsningen i Växjös befolkningstillväxt fortsatt även under 2023. Med drygt 10 veckor kvar av 2023 uppskattas nu befolkningen i Växjö att växa med cirka 500 - 700 personer.

Under 2022 stod flyttnettot (inflyttade minus utflyttade) för nästan 70 procent av kommunens befolkningsökning samtidigt som de återstående 30 procenten tillskrevs kommunens födelseöverskott (födda minus döda).

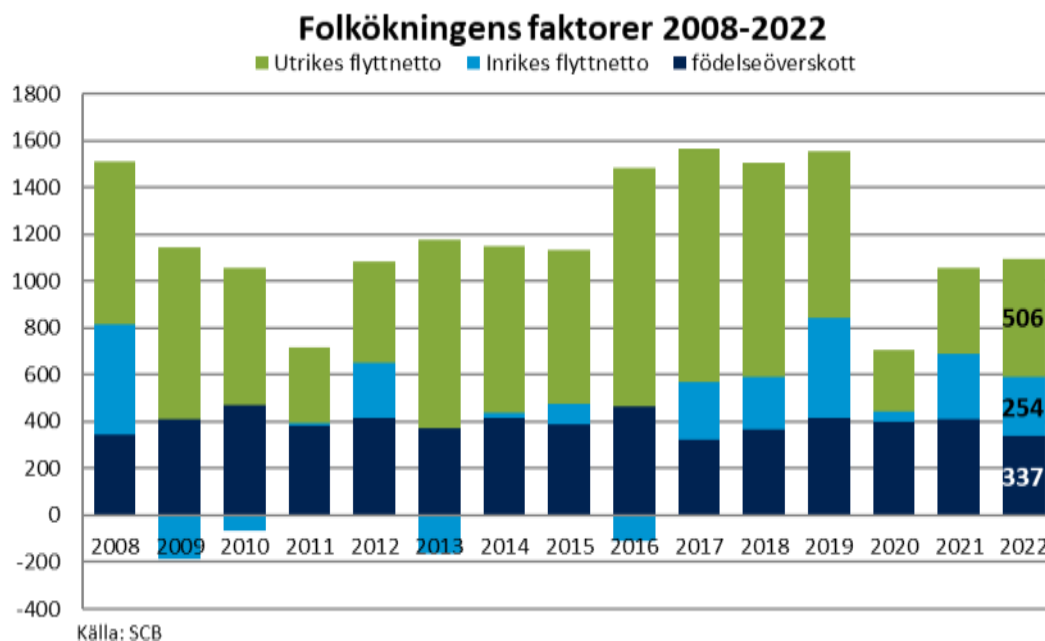
I flyttnettot är det inflyttning från utlandet som de senaste åren drivit utvecklingen av befolkningstillväxten. Flyttnettot inom länet bidrar positivt, medan flyttnettot på Sverigenivå bidrar negativt.

Efter Coronapandemin har det skett en inbromsning av flyttnettot, vilket till största delen beror på en minskning av inflyttning från utlandet.

Under 2023 har Skatteverket också fått ett uppdrag där de, i samarbete med Migrationsverket, har utökat sina bosättningskontroller av personer som saknar uppehållstillstånd men är folkbokförda i Sverige. Detta förklarar med stor sannolikhet den inbromsning som skett i flyttnettot kopplat till invandring under 2023.

Under 2022 föddes totalt 1 048 barn i kommunen, vilket är en minskning med hela 11 procent jämfört med året innan och en minskning med 6,3 procent jämfört med ett genomsnitt för de senaste tio åren.

Födelseöverskottet i kommunen har legat stabilt under den senaste 15-årsperioden och bidragit med cirka 400 personer per år till Växjö's befolkningstillväxt. Inbromsningen av antalet födda under 2022 gjorde dock att tillskottet, dvs. antalet födda minus antalet avlidna i kommunen, endast landade på +337 personer. Fortsatt relativt låga siffror i födelsetalen under 2023 men också i antalet döda i kommunen pekar på att födelsenettot (födda minus döda) kommer att bidra positivt till befolkningstillväxten i kommunen även detta år men inte i samma takt som tidigare.

Hållbara Växjö 2030

Aldrig tidigare har frågan om hur en hållbar utveckling kan ta form varit så angelägen och framträdande som idag. Kunskapen ökar, kraven höjs, möjligheter omfamnas. Utvecklingen går i vissa stycken visserligen snabbt och på rätt kurs, men samtidigt pekar inget på att vi kan slå oss till ro. Tvärtom. Växjö kommuns hållbarhetsprogram, Hållbara Växjö 2030 – som utgår från Agenda 2030 och de 17 globala målen – etablerades 2019 efter en bred dialog och har sedan dess successivt färgat in styrning och arbetsvardag allt tydligare i Växjö kommunkoncern. Programmet bildar, med sina fem målbilder och nio utmaningar, både ramverk i Växjö kommuns styrmodell och motor för samhällelig förändring. I Växjö kommuns budget, i internbudgetar och affärsplaner genomsyrar Hållbara Växjö 2030 alla processer och riktningmål. Varje uppdrag ska bidra till att nå våra målbilder.

Hållbara Växjö 2030 följs upp i nyckeltal och analyser och varje uppföljning bildar grund för prioriteringar framåt. Systematik och ständiga förbättringar är givna ledstänger. I förutsättningarna ingår att programmet följs upp i särskilt omfattande fördjupade analyser vid tre tillfällen – 2022, 2026 och 2030. Tack vare den fördjupade analysen 2022 har vi ett gediget kunskapsunderlag som hjälper oss att förstå vårt nuläge och planera för framtiden. Vi vet mer om status för målbilderna klimat- och miljösmart, tryggt och tillitsfullt, rättvist och ansvarstagande, växande och inkluderande, och grönt och hälsosamt. Den fördjupade analysen ger oss möjligheter att förstärka svaga punkter. Många av utmaningarna är komplexa – klimat, folkhälsa, segregation, demokrati, transporter, avfall, brottslighet, trygghet och biologisk mångfald. Flera av utmaningarna är dessutom globala. Men hur globala de än är i sin spännvidd, är det på lokal nivå som de utkristalliseras och måste mötas i vardagen. Ofta sker nytänkande i konstellationer som spänner över flera organisatoriska, kompetensmässiga och sektoriella gränser. Det finns skäl att utforska behov och söka nya lösningar tillsammans – kommuner, näringsliv, ideell sektor, akademi och medborgare. Sammantaget tyder allt på att omställningen till ett hållbart samhälle kräver en mix av samverkan,

beteendeförändringar, nya förhållnings- och arbetssätt, nya metoder och teknisk utveckling.

År 2030 är Växjö kommun en hållbar kommun, där målbilderna i hållbarhetsprogrammet inte längre är målbilder utan i stället beskriver ett nuläge. Vägen dit har inneburit ett kreativt förlopp där invånare, civilsamhälle och näringsliv har bidragit till samhällsutvecklingen. Växjö kommuns överordnade hållbarhetsmål ska vara att sänka koldioxidutsläppen.

Finanspolitisk inriktning

Ordnad ekonomi som rustat för en osäker tid

Vi lever i en osäker tid. Samhället är idag präglad av krig, terrorattacker och kriminella gäng. Ekonomin har präglats av hög inflation och höga räntor. Även om inflationen nu är på väg ner, så är den fortsatt hög. Hushållen har fått mindre pengar kvar i plånboken när priserna på allt från boende till livsmedel ökat markant. Det är därför av yttersta vikt att kommunen är noggrann med sin ekonomi och att varje skattekrona ger ett mervärde för Växjöborna.

Den genomgripande omställning som pågår – från byråkrati och byggnader till välfärdens kärna och med ökad produktivitet i stödprocesserna – har i kombination med många år av ordning och reda lagt grunden för att Växjö har en robust ekonomi. Regeringens tillskott till kommunen i form av generella statsbidrag är betydande för de utmaningar vi ser för 2024.

Efter 19 år i rad med överskott står Växjö väl rustat. Under den senaste rullande femårsperioden (2018–2022) överträffades överskotts målet på 1 procent med 1,43% och var därmed 2,43%. Totalt finns det ett överskott på 2,34 miljarder kr.

Att Växjö byggt upp en stark ekonomi under lång tid innebär att det finns utrymme för att fortsätta bedriva en verksamhet med hög kvalitet och att göra viktiga satsningar på välfärden där det behövs. 2024 ökar kommunens pensionskostnader kraftigt på grund av den höga inflationen. För 2025 är det prognostiserat att pensionskostnaderna minskar med 286 miljoner kr jämfört med prognosen för 2024. Det är därför ett exceptionellt år sett till höga pensionskostnader och det är viktigt att kvaliteten i verksamheten inte drabbas. De tillfälligt höga pensionskostnaderna utgör synnerliga skäl för att besluta om en budget med underskott.

Delar av 2023 års överskott föreslås läggas i resultatutjämningsreserven (RUR). Den ger oss möjlighet att möta tillfälliga förändringar på såväl intäktssidan som på kostnadssidan vilket skapar en större stabilitet för de kommunala verksamheterna.

Växjö kommun ska inte ta ut mer skatt av medborgarna än vad som behövs för att klara välfärdsuppdraget. Hushållens utsatta situation med reallöneminskningar, ränteökningar och inflation motiverar att stärka hushållen med sänkt skatt. Inom ramen för ordning och reda i kommunens ekonomi är det vår avsikt att genomföra skattesänkningar då det är möjligt.

1. Överskottsmål

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 1,5 procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Varsamhet med Växjöbornas skattepengar och fokus på kärnuppdraget

Det relativt starka resultatet för 2023 kan lätt uppfattas som en signal om att ekonomin fortsatt kommer vara stark. Den kommunala ekonomin påverkas av stigande pensionskostnader och lönekostnader.

Denna budget är en fortsättning på vårt arbete med att sätta Välfärden först. Flera åtgärder från föregående år förstärks och nya ska genomföras. Växjöborna ska få mer välfärd för varje skattekrona. Utgiftstrycket växer snabbare än demografin i Sveriges kommuner vilket understryker behovet av att ompröva utgifter som inte tjänar Växjöborna i deras vardag. Beprövad erfarenhet från andra kommuner eller internationella exempel ska användas och förtjänsterna med ny teknik bättre tillvaratas. Digitaliseringen ska i första hand bidra till att trygga välfärdens finansiering genom en effektiv kommunkoncern. E-tjänster till Växjöborna kan vara en konsekvens av digitala flöden och ska utvecklas. Åtgärder som ökar produktiviteten prioriteras. Effektivitetmålet följs upp för hela koncernen och för varje process.

2. Effektivitetsmål

Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

Ansvar för pensioner och effektiv planering av en växande kommun

Pensionsåtagandet har synliggjorts i balansräkningen och tryggats med det långsiktigt upparbetade egna kapitalet. Samtidigt kräver fullfonderingsmodellen en långsiktigt ansvarsfull ekonomisk politik.

Försäkringsinlösen av pensionerna innebär att varje generation får bära sina egna kostnader och att pensionsskulden inte skjuts på framtiden. Det säkrar samtidigt medel för utbetalningarna och minskar de finansiella kostnaderna. Eventuella överskott hos försäkringsbolaget som förvaltar skulden tillfaller kommunen.

För att nå målet budgeteras en årlig kostnad för tryggnad av kommunens pensionsskuld via försäkringslösning om 20 miljoner kronor. Om det finns ekonomiskt

utrymme kan en större avsättning antingen budgeteras året före eller genomföras under innevarande år förutsatt att överskottsmålet medger det. I en mer begränsande ekonomisk situation kan avsättningen i budget vara lägre.

Vi började med försäkring av IPR97 (intjänad pensionsrätt före 1997-12-31) till en kostnad av 40 miljoner kronor 2020 och 70 miljoner kronor 2021.

2022 genomfördes ett byte av trygghandform till försäkring av den förmånsbestämda ålderspensionen till en kostnad av 90 miljoner kronor.

Hittills har vi i linje med pensionsmålet försäkrat pensionsskuld till en kostnad om 200 miljoner kronor, 140 miljoner kronor mer än de 60 miljoner kronor som motsvarar plan från 2022. Den sammanlagda likviditetseffekten av genomförda försäkringslösningar beräknas till cirka 780 miljoner kronor.

Växjö kommuns pensionskostnader har ökat kraftigt under 2023 till följd av nytt pensionsavtal och hög inflation. För 2024 ökar pensionskostnaderna med ytterligare 110 miljoner kronor och utgör därmed en särskild belastning på årets budget. Om aktuella prognoser för lägre inflation 2024 slår in kommer pensionskostnaderna därefter att minska från och med 2025.

Växjö har förbättrat soliditeten och har en god likviditet, men behöver förstärka långsiktigheten i planering och styrning av investeringarna.

3. Pensionsmål

Den försäkringsbara delen av pensionsskulden ska försäkras och vara helt försäkrad senast 2040.

Personalpolitisk inriktning

Attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning

Även ett oförändrat välfärdsåtagande ställer stora krav på Sveriges kommuner. Enligt SKR behöver Sveriges kommuner och regioner tillsammans med de privata aktörerna anställa 410 000 personer fram till 2031.

Den stora utmaningen kring bristen på rätt kompetens, ställer en rad krav på omställning. Digitaliseringen kan underlätta kompetensförsörjningen. Det är därför särskilt prioriterat att stötta digitaliseringen där rekryteringen är svårast och pensionsavgångarna är störst. Rekrytering blir en nyckelfråga för att klara Växjöbornas välfärd. Växjö kommun ska genomföra riktade åtgärder för att rekrytera till våra bristyrken och behålla befintlig personal. Rutiner ska således upprättas för att uppmuntra medarbetare att förlänga sitt yrkesliv.

Att vara en modern och attraktiv arbetsgivare är nödvändigt och ställer krav på kommunkoncernen. En sammanhållen personalpolitik leder till stärkta karriärmöjligheter inom hela kommunkoncernen, gemensamma kompetensförsörjningsplaner och bättre kompetensutveckling. Förhandling, internutbildning, prestation, personalförsörjning och successionsplanering ska ses som en helhet. Alla yrken i Växjö kommun ska möjliggöra karriärvägar och oförklarad löneskillnad skall inte förekomma. Därför behöver en lönekartläggning genomföras.

Drivna och skickliga medarbetare ska uppmärksammas. Individuell lönesättning ställer höga krav på skickligt ledarskap genom hela organisationen. Avslutssamtal är en viktig del i att utveckla kommunkoncernen som arbetsgivare. Mångfald och öppenhet ska genomsyra personalpolitiken. Stora pensionsavgångar och hög konkurrens vid rekrytering ställer kommunen inför utmaningar. Valfungerande ledarskap i hela kommunkoncernen är en nyckel till goda resultat och förutsätter tydlighet i uppdrag och avtal.

1. Arbetsgivarmål

Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,7

Hållbart arbetsliv och friska medarbetare

I Växjö kommun finns idag ca 500 olika unika befattningar. Det ställer stora krav på en god kompetensförsörjning och på att vara en attraktiv arbetsgivare. I dagsläget saknas 498 medarbetare. Om fem år saknas 1247 medarbetare. En del i att motverka den prognosen är att få fler att vilja arbeta längre och att få fler att vilja jobba heltid. Om fler arbetar längre minskar pensionsavgångarna. För att klara fler arbetade timmar och förlängt arbetsliv krävs bättre hälsa och ökad trivsel i arbetet. Det ska vara utmanande och utvecklande att arbeta i Växjö kommun. Samtidigt som vi arbetar med kompetensförsörjning och nyrekrytering, behöver kompetensutveckling ges utrymme och de befintliga medarbetarna tas tillvara. Medarbetarna ska också upplysas om effekterna på pensionen av ett förlängt arbetsliv.

Personalen ska ha nära till sin närmaste chef och ledarskapet på alla nivåer ska utvärderas centralt. En kartläggning av chefstätheten och chefsstrukturen ska genomföras. Resultatet från temperaturmätningarna ska tillvaratas i det kontinuerliga och systematiska kvalitetsarbetet på varje enhet och förvaltning.

Vård, skola och omsorg är särskilt drabbade av hög sjukfrånvaro. Ett långsiktigt arbetsmiljömål om att till slutet av mandatperioden sänka sjukfrånvaron med en procentenhet kräver ett uthålligt arbete och en väl genomarbetad strategi. Låg sjukfrånvaro är i första hand en fråga om medarbetarnas välmående, men när målet nås skulle dessutom kostnaderna för sjukfrånvaro minska väsentligt. Detta är resurser som i stället kan gå till Växjöbornas välfärd.

De förebyggande åtgärderna, proaktivt rehabiliteringsarbete, ska fortsätta för att minska antalet sjukdagar med minst en dag. Aktuell forskning visar att sjukskrivning inte leder till minskad ohälsa senare utan i stället riskerar det omvända.

2. Arbetsmiljömål

Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska, och 2024 vara högst 5 procent

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Införa rutiner för att uppmuntra medarbetare att förlänga sitt arbetsliv, exempelvis utbildningsinsatser om pensionseffekter	Rättvist och ansvarstagande	Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	KS	Inom ram
Genomlysning av arbetsvärdering och utveckling av lönekartläggning	Rättvist och ansvarstagande	Växjö kommun har friska medarbetare	KS	0,2 mkr
Kartläggning av chefstätheten och chefsstrukturen	Rättvist och ansvarstagande Grönt och hälsosamt	Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	Alla styrelser och nämnder	Inom ram

Mål	Nyckeltal
a) Växjö kommun har friska medarbetare	<ol style="list-style-type: none"> 1) Andel pass med delade turer i förhållande till totalt antal pass 2) Andel anställda som nyttjar friskvårdsbidrag 3) Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) 4) Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) 5) Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%) 6) Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%) 7) Sjukfrånvaro mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro bland anställda, kommun, andel (%)
b) Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	<ol style="list-style-type: none"> a) Andel anställda som arbetar deltid (%) b) Anställda utrikes födda, kommun, balanstal c) Temperaturmätaren

Styra och stödja för en hållbar utveckling

Växjö är en kommun i framkant när det kommer till hållbarhet. Arbetet med att skapa hållbara inköpsbeteenden i förvaltningar och bolag ska fortsätta och en satsning på kompetensutveckling inom beställarfunktionen ska genomföras. För att nå målen i hållbarhetsprogrammet behöver upphandling fungera på bästa sätt. Både små och stora företag ska kunna lämna anbud. Ett arbetssätt för kategoristyrning, med fokus på livsmedel, ska implementeras.

Den organiserade brottsligheten och rekrytering till kriminella grupper är ett stort problem i dagens samhälle. Fler ska kunna känna sig trygga i Växjö kommun. Därför behöver Växjö kommuns strategiska brottsförebyggande arbete stärkas. Arbetet behöver ske i samverkan mellan förvaltningar, bolag och andra myndigheter och Växjös invånare behöver bli informerade om vad kommunen gör för att motverka brott och hur läget i samhället ser ut. Idag sker många välfärdsbrott och för att motverka detta behöver krafttag tas.

Många unga mår dåligt i dagens samhälle. En kartläggning kring barn och ungas hälsa ska därför göras och utifrån det ska initiativ tas för att motverka den ökande ohälsan.

Vi lever i en orolig omvärld. Kommunen behöver vara robust i händelse av kris eller krig. Det behöver finnas tydliga planer på vad vi gör om det blir elavbrott eller om vår vattenförsörjning inte fungerar. En utredning ska genomföras för att stärka planeringsförutsättningarna för höjd beredskap och kris och en krisplan för ökad beredskap ska tas fram.

Kommunens digitala plattformar behöver vara tillgängliga och möjliggöra interaktion. Det ska vara enkelt för våra invånare att hitta den information de söker och att använda sig av kommunens e-tjänster. Därför behöver kommunens digitala gränssytor vidareutvecklas. På sikt ska en kommungemensam app tas fram med syfte att underlätta för våra kommuninvånare.

Varje dag äter ung som gammal mat i kommunens verksamheter. Både animaliskt och vegetariskt alternativ ska fortsatt erbjudas varje dag i våra verksamheter. Arbetet med att skapa goda måltider med matglädje och att minska matsvinnet ska fortsätta.

Kommunens medarbetare gör ett viktigt arbete för välfärden varje dag. Välfärdens kärna ska prioriteras. Därför ställer vi om verksamheten från byråkrati till välfärdens kärnuppgifter.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Hållbart inköpsbeteende i förvaltningar och bolag	Klimat- och miljösmart Rättvist och ansvarstagande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	Alla styrelser och nämnder	Inom ram
Införa kategoristyrningsprojekt livsmedel	Klimat- och miljösmart Grönt och hälsosamt	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS	Inom ram
Stärka Växjö kommuns strategiska brottsförebyggande arbete	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS NAV	Inom ram

Kartläggning och kraftsamling för barn och ungas hälsa	Grönt och hälsosamt	Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	Alla nämnder, alla bolag	Inom ram
Utred planeringsförutsättningar för höjd beredskap och kris	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS SBN	Inom ram
Minskad byråkrati till förmån för välfärdens kärna	Tryggt och tillitsfullt	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	Alla bolag och nämnder	Effektivisering 17,4 mkr
Samordning mot välfärdsbrott	Tryggt och tillitsfullt	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS SN	1 mkr
Vidareutveckla kommunens digitala gränssytor	Rättvist och ansvarstagande Tryggt och tillitsfullt	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en	KS SN	Inom ram

		god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser		
Krisberedningsplan	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	<ul style="list-style-type: none"> a) LUPP, andel (%) som uppger att de mår ganska bra eller mycket bra b) LUPP, har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt c) Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
2. Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	<ul style="list-style-type: none"> a) Segregationsbarometern: ojämlikhetsindex b) Trygghetsmätningen: Konkret känsla av otrygghet c) Anmällda brott om skadegörelse per 1 000 inv d) Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
3. Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt	<ul style="list-style-type: none"> a) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv b) Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år c) Andel förnybar energi, % d) Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO₂e/inv e) Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%) f) Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)

<p>4. Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning b) Kostnader för verksamhetslokaler, andel av budgeten c) Resursindex förskola d) Resursindex kommunal grundskola, F-9 e) Resursindex kommunal gymnasieskola f) Resursindex LSS boende och daglig verksamhet g) Resursindex ekonomiskt bistånd h) Resursindex äldreomsorg i) Förvärvsarbetande invånare 20-64, andel (%) j) Andel hushåll som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd k) Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, (%) l) Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år l) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter m) Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton n) Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)
--	---

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Arbetslösheten är fortsatt hög och i svåra ekonomiska tider med hög inflation är arbetslinjen än viktigare. Växjö kommun är motorn för vår region och en förebild för en offensiv, lokal arbetsmarknadspolitik. Integrationen är en av vår tids ödesfrågor. Fler i egen försörjning och färre med bidrag är i första hand betydelsefullt för att fler ska vara självständiga och kunna växa som människor. Det är också en förutsättning för att finansiera en trygg välfärd. Därför är nya steg mot full sysselsättning ett överordnat mål.

Växjöloftet är Växjös samlade svar för fler i arbete, bättre kompetensförsörjning och ett starkt näringsliv. Med rätt stöd och tydliga krav på varje Växjöbo kan bidragen fortsätta minska samtidigt som kompetensförsörjningen säkras. Arbetet behöver göras tillsammans med Region Kronoberg, näringslivet och Linnéuniversitetet.

Genom att fortsätta investera i Växjöborna och stärka matchningen till både näringsliv och offentlig sektor förbättrar vi näringslivsklimatet och får fler Växjöbor i arbete. Genom goda, språkstödande insatser inom vuxenutbildningen ska deltagarnas förutsättningar för att klara utbildningen stärkas samtidigt som kommunens kompetensförsörjning förbättras. Initiativ för att införa regionala programråd för gymnasie- och vuxenutbildningen ska tas. Växjöloftet ska fortsatt ha en årlig mässa.

Alla förvaltningar och bolag ska bidra till att sänka trösklarna till arbetsmarknaden för Växjöbor i utanförskap med exempelvis praktikplatser eller subventionerade anställningar. Växjö kommun ska gå före i att tillvarata kompetensen hos personer med funktionsvariation.

Fler jobb förutsätter växande och nya företag. Mer resurser till välfärden förutsätter att fler arbetar och att företagsklimatet blir bättre. Kommunen ska arbeta aktivt, uppsökande och med en väg in för att nya företag ska etablera sig här. Näringslivsavdelningen ska fokusera på att vara serviceinriktad och behjälplig för ett växande näringsliv. Alla som arbetar med myndighetsutövning ska genomgå kompetensutveckling i service och bemötande. Kommunens service ska förbättras genom en effektiv myndighetsutövning med myndighetsgemensamma insatser och tidsbestämda handläggningstider för kommunens företagare och invånare. De som sköter sig ska premieras. En strategi ska tas fram för att identifiera vårt näringslivs

framtida behov av mark och lokaler. En avgiftsreform ska genomföras med sänkta avgifter för bygglöv och miljö- och hälsotillsyn och en servicegaranti.

Växjö är känt som matdestination och en stor del av Växjös arbetsmarknad finns inom restaurang- och livsmedelsnäringen. Arbetet med Växjö som matdestination ska vidareutvecklas.

Växjö Småland Airport är viktig för Växjös näringsliv och befolkning. Flygplatsen ska utvecklas för att förbereda för framtidens flyg.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Stärka vuxenutbildningens förutsättningar för att klara kompetensförsörjningen	Rättvist och ansvarstagande	Snabbare etablering för nyanlända Nya steg mot full sysselsättning	NAV	Inom ram
Inrätta strategi för verksamhetsmark och lokaler	Växande och inkluderande	Växande näringsliv	SBN	Inom ram
Myndighetsgemensamma insatser	Tryggt och tillitsfullt	Växande näringsliv	SBN	0,9 mkr
Öka service för kommunens företagare och invånare genom proffsiga tidsatta handläggningstider	Växande och inkluderande	Växande näringsliv	Alla nämnder, alla bolag	Inom ram
Få fler företag att etablera sig för ett växande näringsliv	Växande och inkluderande	Växande näringsliv	KS	1 mkr

Fortsatt utveckling av Växjö som matdestination	Växande och inkluderande	Växande näringsliv	KS Växjö och CO	0,35 mkr
Inför regionala programråd med gymnasie- och vuxenutbildningen	Växande och inkluderande	Nya steg mot full sysselsättning	NAV UN	Inom ram
Förstärka det uppsökande arbetet för nya företagsetableringar och expansions möjligheter	Växande och inkluderande	Växande näringsliv	KS	Inom ram
Utveckla flygplatsen för att förbereda för framtidens flyg	Växande och inkluderande Klimat- och miljösmart	Växande näringsliv	KS	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. Nya steg mot full sysselsättning	<ul style="list-style-type: none"> a) Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) b) Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%) c) Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) d) Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%) e) Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv. f) Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv. g) Kostnad Komvux, kr/heltidsstuderande
2. Växande näringsliv	<ul style="list-style-type: none"> a) Nettoökning av antal företag, antal b) Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, Index c) Bruttoregionalprodukt (BRP), 1000kr/inv. d) Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv.
3. Snabbare etablering för nyanlända	<ul style="list-style-type: none"> a) Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) b) Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) c) Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%) d) Kostnad svenska för invandrare, kr/inv.

Utbilda för ett livslångt lärande

Prioriteringen av barn och ungas utbildning är långsiktig. En stor satsning på tidiga insatser ska genomföras så att vi kan ge våra barn och elever mer stöd från start. Vi ska ha ett tydligt kunskapsfokus där lärarnas och ledarskapets kompetens och engagemang är avgörande. Elevpengen ska höjas och en särskild satsning görs för att öka elevernas måluppfyllelse på lågstadiet. Utbildningsnämnden ska säkerställa att undervisningsdelen av elevpengen prioriteras och att lokalkostnaderna minskar proportionellt. Det ska säkerställas att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar optimalt. Utifrån det ska resultaten mätas och analyseras och beslut ska tas om åtgärder för förbättring. Stor vikt läggs vid att både ledning och personal känner att de ges stöd i sitt arbete.

Det svenska språket är nyckeln till en gymnasieexamen och därför måste vi se till att alla barn ges samma förutsättningar att lyckas i skolan. En satsning på att stärka undervisningen i Svenska som andraspråk ska därför genomföras. Den uppsökande verksamheten behöver utökas för att säkerställa att de barn som har ett annat modersmål än svenska tar del av den allmänna förskolan. Förskolan lägger grunden för det livslånga lärandet och har en viktig förberedande roll. Det behövs fler ställen där föräldrar och barn kan träffas för att träna det svenska språket och därför vill vi starta en öppen förskola i Växjö centrum.

Skolans koppling till arbetsmarknaden behöver bli tydligare och elevernas företagsamhet ska uppmuntras. Studie- och yrkesvägledning är viktigt genom hela skolgången och skolan ska upplysa om bristyrken och arbetsmarknadens förutsättningar. Att driva UF-företag ska vara praktiskt möjligt för alla gymnasieelever och fler grundskolor ska arbeta med företagande. Programråden ska bli kommungemensamma och även ses ur ett regionalt perspektiv. Fristående skolor ska erbjudas att delta.

Fler unga upplever psykisk ohälsa. För att motverka denna allvarliga utveckling behöver tillgängligheten till elevhälsan fortsatt förbättras, tryggheten stärkas och elevernas psykosociala arbetsmiljö förbättras. Goda relationer är en viktig grund för att våra elever ska lära, utvecklas och känna trygghet. Våra elever behöver känna en trygghet med de pedagoger som de träffar och vi behöver ha ett långsiktigt arbete för att varje elev ska lyckas på bästa sätt. Därför ska en extern utredning av den centraliserade elevhälsan genomföras. Skolan ska främja kreativitet och välbefinnande genom fysisk aktivitet. Fritidshemmet är en viktig del av barnens skoldag. Mer samarbete mellan fritidshemmet och föreningarna behövs. Kulturskolan ska göras tillgänglig för fler och

finansieringen för Studio 17 ska säkras. Fler behöver äta mer för att orka skoldagen. Elevinflytandet över skolmaten ska därför öka.

I våra skolor ska barn och ungdomar känna trygghet och finna studiero för att utvecklas maximalt utifrån egen förmåga. En utredning ska göras för att se över systemet med resursskolor, för att säkerställa att alla elever har samma möjlighet att få den hjälp och stöd de behöver. Utredningen ska även titta på ett återinförande av utredningsenheten Lumos.

Föräldrar ska inte känna att de måste kämpa i motvind för att barnen ska få stöd. Åtgärder för att nå full närvaro är viktigt för att alla elever ska nå kunskapsmålen. Fler elever ska ges möjlighet att gå på "återvändarskola".

Ledarskapet i skolan är av stor betydelse för de pedagogiska förutsättningarna och arbetsmiljön. Allt börjar med en bra lärare och vi måste därför hela tiden arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Rektoreernas pedagogiska ledarskap är centralt för en fungerande skola. Rektor bör få ökade befogenheter att styra över den egna verksamheten och över personalen som verkar på enheten. Lärarbehörighet, lärarnas kompetensutveckling med fokus på ämneskunskap och didaktik ska prioriteras.

Skolval och fler skolor med olika profiler gör att fler elever kan hitta en skola som passar dem. Skolvalet kan vara ett redskap mot skolsegregation, samtidigt som alla skolor ska hålla en hög kvalitet med behöriga lärare och tydliga förväntningar på alla elever. Marknadsföringen kring kommunens skolor ska stärkas för att våra medborgare ska kunna göra välgrundade val. Utökat studiestöd, mer språkstöd och lovskola ska hjälpa fler. Sommarskola ska erbjudas även på mellanstadiet. Det ska vara möjligt att läsa gymnasiekurser redan på högstadiet.

Antisemitismen har en lång och sorglig historia i Sverige. Betydande insatser har gjorts för att komma till rätta med detta problem men händelser runt om i världen och i Växjö gör att vi som kommun måste vidta åtgärder för att stävja den negativa utveckling vi nu ser.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Öka elevernas måluppfyllelse med fokus på lågstadiet	Växande och inkluderande	Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	13 mkr
Stärk undervisningen i Svenska som andraspråk	Växande och inkluderande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	2 mkr
Öka elevinflytandet över skolmältider för fler mätta elever och mindre matsvinn	Klimat och miljösmart	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN/SN	Inom ram
Stärk kulturskolan med elevnära insatser	Växande och inkluderande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	0,8 mkr
Stärkt organisering kring insatser mot psykisk ohälsa hos unga	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Grönt och hälsosamt Växande och inkluderande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	Inom ram
Utveckla fritidshemmet och säkra Studio 17	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	1,8 mkr

	Grönt och hälsosamt Växande och inkluderande			
Stärk profileringen och informationen om de kommunala grundskolorna	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	0,2 mkr
Förstärkning av insatser mot hög skolfrånvaro genom bland annat att fler elever kan ta del av återvändarskolan	Växande inkluderande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	5 mkr
Extern utredning av centrala elevhälsan	Rättvist och ansvarstagande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	Inom ram
Höjd elevpeng med fokus på stärkt undervisningsdel	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen	UN	20 mkr
Intensifiera arbetet med språkförskola	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen	UN	2 mkr
Effektivisering av skollokalerna	Rättvist och ansvarstagande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN Vöfab	5 mkr effektivisering
Stärk rektors ledarskap, ansvar och befogenheter	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande	Fler barn och elever ska utmanas i sitt	UN	Inom ram

		lärande och nå kunskapsmålen		
Förstärk studie- och yrkesvägledningen genom hela grundskolan	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	Inom ram
Utredning av resursskolan och planering för ett återinförande av Lumos	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	0,5 mkr
Starta en ny öppen förskola i centrum	Rättvist och ansvarstagande	En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund	UN	5 mkr
Motverka antisemitism	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv	UN KoF	0,2 mkr till UN

Mål	Nyckeltal
1. Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen	a) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) b) Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%) c) Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev d) Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev

<p>2. En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Andel nyinvandrade elever som är behöriga till yrkesutbildning b) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, procentenheter c) Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%) d) Elever i åk 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde, lägeskommun, meritvärdespoäng e) Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal f) Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev g) Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev
---	---

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Välfärd och service ska säkras för både tätorter och landsbygd. En strategi för att säkerställa bebyggelse och utveckling av våra tätorter och vår landsbygd ska tas fram. Fler villatomter, särskilt i sjönära läge, ska planeras i hela Växjö kommun och byggprocessen ska förenklas. Enskilda markägare som vill stycka av för bostadsbebyggelse ska få vägledning.

Befintliga och nya park-, spontan- och grönytor ska framhävas och tillgängliggöras i hela kommunen. I samarbete med näringsidkarna och fastighetsägarna vill vi öka attraktiviteten för Växjö centrum med fler mötesplatser och uteserveringar. För att ha ett levande centrum även kvällstid, ska avgiftsfri parkering mellan 18.00 och 21.00 återinföras. Bilen är inte stadens fiende och vi som kommun måste ha förståelse för att bilen i många fall är helt central för att många kommuninvånarens vardag ska fungera.

Fungerande infrastruktur är grunden för rörlighet och en förutsättning för hållbar tillväxt. Modern pendling underlättas med såväl lokala och regionala tåg och bussar, som med pendlarparkering och cykelvägar. Den regionala infrastrukturen behöver förbättras med dubbelspår och Norrleden som särskilt prioriterat. Växjö kommun ligger i det nationella toppskiktet för fibertillgång med 98,7 procents bredbandstäckning med 100 Mbit/s, men en fortsatt utbyggnad är särskilt prioriterat utanför tätorten och på landsbygden.

Växjö ska fortsätta vara ledande i arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser. Kommunens samlade verksamhet ska vara miljösamt och fastigheterna ska vara energieffektiva, exempelvis med solceller på taken på kommunala fastigheter. En fossilbränslefri kommunkoncern ska fortsätta arbeta mot målet om ett fossilbränslefritt Växjö 2030, genom att fortsätta satsa på hållbar energiförsörjning och effektiva insatser.

En hållbar kommun kräver att segregationen pressas tillbaka. Nya områden bör planeras med blandad bebyggelse och majoriteten av nyproduktionen ska vara ägda bostäder där det idag inte är så. I områden som idag domineras av hyresrätter behövs en förändring av befintligt bestånd så som hyrköp eller liknande åtgärder. Utvecklingen ska stärkas av en kunskapshöjande insats om hur ombildning sker och hur det kan påverka den egna ekonomin.

Tryggheten – såväl den faktiska som den upplevda – ska öka i hela Växjö kommun. Befintliga trygghetsskapande åtgärder fortsätter och förstärks av en satsning på kameror. De offentliga miljöerna ska utvecklas för att öka tryggheten i hela kommunen och särskilt i områden där otryggheten upplevs som hög. Trygghetsåtgärderna kompletterar det breda förebyggande arbetet som sker inom skola och socialtjänst. Kommunen ska stärka sin beredskap i händelse av kris eller krig och en utredning av beredskapsförråd ska genomföras.

Underhålls- och hyreskostnader förväntas öka när skolor byggs, byggs ut och byggs om. Lokalförsörjningsprocessen behöver förbättras, nya verksamhetslokaler fylla fler funktioner, underhållet förbättras för att öka den långsiktiga hållbarheten. Beläggningsgraden i befintliga lokaler ska öka. Ökade lokalkostnader får inte pressa undan satsningar på välfärdens kärna.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Ta fram en strategi för våra tätorter och vår landsbygd	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	Inom ram
Öka tryggheten i Växjö kommun genom fysiska åtgärder	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Ökad trygghet i hela kommunen	SBN	Inom ram
Landsbygdsråd	Växande och inkluderande	Ökad trygghet i hela kommunen	KS	Inom ram
Utred beredskapsförråd	Tryggt och tillitsfullt	Ökad trygghet i hela kommunen	KS	Inom ram
Justera parkeringsbudgeten	Växande och inkluderande	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	4,5 mkr

Avgiftsfri parkering i centrum kvällstid	Växande och inkluderande	Växande näringsliv	SBN	1 mkr
Fler villatomter särskilt sjönära i hela kommunen	Växande och inkluderande	Fler bostäder och minskad segregation	KS MoB	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	<ul style="list-style-type: none"> a) Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) b) Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%) c) Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%) d) Medborgarundersökningen - Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%) e) Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%) f) Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%) g) Energianvändning per invånare, kWh/inv. h) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv. i) Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton j) Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%) k) Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%) l) Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv. m) Fjärrvärmepris inkl. moms för typfastighet enligt Nils Holgersson-modellen, kr/kvm n) Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv. Kostnad avfallshantering, kr/inv.
2. Fler bostäder och minskad segregation	<ul style="list-style-type: none"> a) Färdigställda bostäder i flerbostadshus under året, antal/1000in

	<ul style="list-style-type: none"> b) Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv. c) FOKUS Här är det bäst att leva, plats i ranking d) Segregationsbarometern: ojämlikhetsindex e) Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv.
<p>3. Ökad trygghet i hela kommunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Trygghetsmätning: Konkret känsla av otrygghet b) Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter c) Kostnad för olyckor totalt, kr/inv. d) Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv.

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg välfärd att lita på. Ett av kommunens kärnuppdrag är att ge stöd och omsorg till den som på grund av ålder, funktionsvariation eller andra anledningar behöver det. Frihet ska gälla alla Växjöbor oavsett om du är ung, gammal eller har någon form av funktionsvariation.

En åldrande befolkning där färre ska ta hand om fler kräver nytänkande samt en robust och flexibel omsorgsorganisation. Fler behöver få möjlighet att utbilda sig till undersköterska och de som är i yrket behöver få möjlighet till kompetensutveckling. Arbetet med god och nära vård ska vidareutvecklas. Tillgängligheten ska öka genom individ- och behovsanpassningar och förenklad biståndsbedömning. Allt fler blir äldre och fler får idag diagnosen demenssjukdom. Fler dagverksamheter för personer med demenssjukdom ska inrättas och användandet av välfärdsteknik ska utvecklas. En plan för ett boende bättre anpassat för personer med demenssjukdom ska upprättas. Många äldre lider av ensamhet och psykisk ohälsa. Arbetet för psykisk hälsa hos äldre ska därför intensifieras. Samverkan med civilsamhället ska stärkas för att främja den psykiska hälsan och en tjänst som äldreкуратор ska inrättas.

Växjö ska vara en förebild för tidiga insatser. De insatser som ges ska vara flexibla och bygga på individens behov. Därför ska arbetet med trygga hemmaplanslöningar intensifieras. Samverkan mellan socialtjänst och skola ska öka. En satsning på skolsocionomer görs för att stärka deras arbete med att involvera vårdnadshavare i sina barns skolgång. Ett utökat samarbete med civilsamhället och skolorna behövs för att stärka och vidareutveckla de förebyggande trygghetsskapande insatser som görs idag. Föräldrastödsprogram och andra förebyggande insatser ska stärka föräldrarnas möjligheter att stödja sina barn. De mest träffsäkra metoderna för att förebygga kriminalitet ska prioriteras och kompetenser inom olika områden är viktigt för att minska utanförskap och öka trygghet. Vuxennärvaron på helger och lov ska stärkas, en höjning av ersättningen för nattvandring ska verkställas. En översyn av avgifterna inom socialtjänsten ska genomföras.

Växjö kommun ska vara en förebild för mångfald och kännetecknas för sin öppenhet, inkludering och sammanhållning. Här bemöter vi alla lika och tar tillvara alla människors förmågor och drivkrafter. En satsning ska göras för att möjliggöra fler fritidsaktiviteter och fysisk aktivitet för dem som har LSS. Det ska vara möjligt att spara den

aktivitetspeng man får och det ska vara möjligt att vara mer flexibel kring när man vill utöva sin aktivitet. Habiliteringsersättningen ska öka till 125 kr per dag för att de som befinner sig inom daglig verksamhet ska ges bättre stimulans och utveckling.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Vidareutveckla arbetet med god och nära vård	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Grönt och hälsosamt	Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	3 mkr
Intensifiera arbetet för psykisk hälsa hos de äldre (Införa äldreкуратор)	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande Grönt och hälsosamt	Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	ON	0,7 mkr
Översyn av avgifter	Rättvist och ansvarstagande Grönt och hälsosamt	Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	ON NAV	Inom ram
Stärk skolsocionomernas arbete med vårdnadshavares roll i barnens skolgång	Växande och inkluderande	Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	UN NAV	1 mkr till NAV
Intensifiera arbetet med trygga hemmaplanslösningar	Rättvist och ansvarstagande Grönt och hälsosamt	Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	NAV Vidingehem UN	Inom ram
Insatser för kompetensförsörjning	Tryggt och tillitsfullt	Tryggare välfärd med	KS OS	Inom ram

med fokus på bristyrken inom omsorgen	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	stöd, vård och omsorg efter behov		
Ökad möjlighet till fritidsaktiviteter och fysisk aktivitet för personer inom LSS	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	ON NAV	Inom ram
Robust och flexibel omsorgsorganisation	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande	Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	14,6 mkr
Öka habiliteringsersättningen till 125 kr per dag	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	ON	1 mkr
Planera för satsning på demensvård enligt modellen demensby/demensboende	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	Inom ram
Utöka samverkan med civilsamhället, ökad vuxennärvaro där barn och unga vistas med höjd ersättning för nattvandring	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet	ON NAV	0,8 mkr till NAV

Mål	Nyckeltal
1. Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	a) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

	<ul style="list-style-type: none"> b) Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) c) Nettokostnadsavvikelse LSS, (%) d) "Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare [Ny hemtjänstdefinition] e) Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare
<p>2. Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) b) Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) c) Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) d) Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv. e) Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv.

Möjliggöra en aktiv fritid

Föreningslivet ska vara inkluderande och främja integration samt barn och ungas utveckling. Kommunen och civilsamhället stärker gemensamt och var för sig demokratin där yttrande- och åsiktsfriheten är en helt central del i detta arbete.

Ett livskraftigt föreningsliv är betydelsefullt för samhället och tilliten mellan människor. Vi arbetar för att alla medborgare ska ges goda möjligheter att ta del av kreativa och rekreativa kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter. Utvecklingen av hållbara och ändamålsenliga anläggningar ska fortsätta. Satsningarna på ungas fria tid på lov och utflyttningen av kulturskolans verksamhet till skolorna är två exempel.

Växjö behöver fortsätta utveckla och stärka attraktiviteten för invånare och besökare. Tillgången till kultur- och fritidsaktiviteter gör Växjö kommun till en bättre plats att leva och arbeta i. Rörelse på lika villkor ska främjas i hela kommunen. Ett arbete med att förebygga drunkningsolyckor ska genomföras, ytterligare en anläggningskoordinator ska anställas och en föreningslots inrättas. Fler samarbeten mellan det professionella kulturlivet och amatörverksamheter bör utvecklas.

Under året kommer det av regeringen beslutade fritidskortet att införas. Det kommer på ett mycket positivt sätt stärka kommunens civilsamhälle och ge fler barn och ungdomar tillgång till ett socialt sammanhang och meningsfulla fritidsaktiviteter.

En växande befolkning, särskilt i de yngre åldrarna, skapar behov av nya mötesplatser och arenor för både kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter. Extern finansiering och nya finansieringslösningar bör och behöver eftersträvas. Arbetet med att säkra en långsiktig lösning för regionteatern och kulturskolan fortsätter.

Växjö kommun ska bevaka och driva frågan att Kronobergs Slottsruin ska rustas upp och öppnas för allmänheten. Arbetet med ny simhall på Bäckaslövsområdet fortsätter. Där ska det även inrymmas en ishall. Den gamla simhallen ska göras om till publik verksamhet.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Finansiering av nytt regelverk för stöd- och bidrag	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande Grönt och hälsosamt	Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv	KoF ON KS	0,6 mkr
Främja rörelse på lika villkor i hela kommunen	Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande Grönt och hälsosamt	En kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	KoF	1 mkr
Satsningar på kultur, läsfrämjande, demokrati och yttrandefrihet	Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande Grönt och hälsosamt	En kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	KoF UN	2 mkr
Aktivt verka för att slottsruinen ska vara tillgänglig för allmänheten	Klimat- och miljösamt Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande Grönt och hälsosamt	En kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	KS	Inom ram
Utveckling av hållbara och ändamålsenliga anläggningar	Klimat- och miljösamt Tryggt och tillitsfullt Rättvist och ansvarstagande Växande och inkluderande	En kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	KoF SBN Vöfab	Inom ram

	Grönt och hälsosamt			
Planering och uppstart av byggnation ny simhall	Klimat- och miljösamart Växande och inkluderande Grönt och hälsosamt	En kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	KoF	0,8 mkr

Mål	Nyckeltal
1. Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	a) Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motions-anläggningar, andel (%) b) Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%) c) Kostnad kulturverksamhet, kr/inv. d) Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv.
2. Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv	a) Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år b) Totalt utbetalt bidrag för deltagartillfällen i idrottsföreningar (7-20 år), kr/inv.

Ekonomisk redogörelse

Samhällsekonomiskt perspektiv

Växjö kommun är en del av en global ekonomi och påverkas av såväl den nationella som den internationella utvecklingen. Enligt SKR:s ekonomirapport från oktober 2023 beräknas kommunsektorn i Sverige att visa negativa resultat både i år och 2024. I rapporten belyses kommunernas och regionernas ekonomiska situation och förutsättningar på några års sikt. Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos från september 2023 att lågkonjunkturen fördjupas nästa år. Även andra aktörer spår en negativ utveckling under 2024.

Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar, den tidigare covid-19-pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina. En riskfaktor som tillkommit är utvecklingen i och runt Israel. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har främst påverkat Sverige och Europa via högre råvarupriser. För att motverka den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna kraftigt 2022–2023. Låg global tillväxt och en nedgång för svensk BNP i år är konsekvenser av de senaste årens inflations- och ränteuppgång.

Till stor del kommer den högre prisnivån och de högre ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Den höga inflationen ger kraftigt ökade pensionskostnader och höga prisökningar i verksamheterna. Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån.

Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en mycket hög nivå, vilket delvis förklaras av att företag vill behålla personal då det råder brist på många kompetenser. Konjunkturedgången väntas inom kort ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. Detta innebär att både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta kommer att behöva anpassas till en svagare produktion. Sammantaget bedömer SKR att antalet sysselsatta kommer att minska några kvartal framöver men att det sker en återhämtning 2025–2027, dock inte tillbaka till dagens höga nivå för sysselsättningsgraden.

Den höga inflationen påverkade lönerörelsen våren 2023 och innebar att de avtalade lönerna steg i de avtal som tecknades. På arbetsmarknaden som helhet väntas lönerna enligt Konjunkturlönestatistiken höjas med 3,8 procent i år. Även nästa år väntas lönen

stiga mer än genomsnittlig ökningstakt.

En ökning av lönesumma, såväl till följd av större antal timmar som högre löne- och pensionsnivåer skapar högre skatteunderlag för kommunerna. Skatteunderlaget ökade starkt 2022, men ökningstakten förväntas under 2023 bromsa in. Under 2024 bedöms lönesumman fortsatt utvecklas svagt vilket bromsar skatteunderlagets tillväxt. År 2025–2027 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin, drivna av konjunkturrell återhämtning och en växande befolkning som lyfter arbetskraften och sysselsättningen. Köpkraften urholkas av höga prisökningar och uppvägs inte av den nominella ökningen av skatteunderlaget – det reala skatteunderlaget minskar. 2025 beräknas det reala skatteunderlaget öka.

Förutsättningar för Växjö kommun

De viktigaste budgetförutsättningarna för Växjö kommun för 2024 – 2026 är utveckling av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag, befolkningsutveckling, lönenivåer, pensionskostnader samt utveckling av den allmänna ränte- och prisnivån. Befolkningsutvecklingen har berörts i tidigare avsnitt och övriga förutsättningar kommenteras i respektive avsnitt nedan. För bedömning av det allmänna prisläget lutar sig Växjö kommun mot prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som publiceras av SKR.

För att beskriva Växjö kommun och kommunkoncernen och förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter: Resultat och Kapacitet, Risk och Kontroll. Modellen ger förutsättningar att utifrån det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat och Kapacitet

Dessa två aspekter visar vilken balans kommunen har mellan kostnader och intäkter under året och över tid samt vilken kapacitet kommunen har att möta finansiella svårigheter på lång sikt. De nyckeltal som Växjö kommun valt är resultat, nettokostnadsutveckling, skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, finansnetto samt skattefinansiering av investeringar.

Resultat och nettokostnadsutveckling

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatet behöver därför över tiden vara positivt för att finansiera exempelvis investeringar och pensionsåtaganden. Det är också viktigt att det finns en buffert för att kunna möta konjunktursvängningar.

En stark ekonomisk utveckling de senaste åren ger ett bra utgångsläge för att klara svängningar orsakade av de osäkerheter som tidigare berörts. Även om detta också ger ett större handlingsutrymme de närmaste åren är förutsättningarna för att nå kommunfullmäktiges fastställda finansiella mål utmanande. Höga kostnader för pensioner och en hög nivå på inflationen gör att kostnaderna förväntas öka i högre utsträckning än intäkterna.

Efter augusti 2023 lämnades en prognos för helåret som pekar mot ett resultat på 194 miljoner kronor. Den enskilt största förklaringen till resultatet är positiva skatteavräkningar och ett högre regleringsbidrag än budgeterat. Därtill prognosticerade nämnderna sammantaget ett bättre utfall än budgeterat.

Det finns faktorer som påverkar 2024 års kostnader i stor utsträckning, fortsatt hög inflation, höga räntor och höga pensionskostnader. Höga pensionskostnader påverkar enskilt 2024 års kostnader kraftigt, men beräknas minska väsentlig från 2025.

Lagstiftningen ger möjlighet att budgetera med ett underskott för årets resultat om kommunen kan hänvisa till synnerliga skäl. 2024 års höga pensionskostnader förväntas vara tillfälliga och i kombination med en stark finansiell ställning återopas i denna budget synnerliga skäl för att besluta om en budget med underskott för året.

Det bedöms det inte som försvarbart eller ansvarstagande att vidta åtgärder som får stora oönskade konsekvenser i de kommunala verksamheterna, samt möjligheten att nå våra långsiktiga mål som finns i Hållbara Växjö 2030.

Årets resultat mnkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	234,0	230,0	25,0	194,0	-72,0	196,0	170,0

Verksamhetens nettokostnader i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning benämns nettokostnadsandel. Måttet visar i vilken mån skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning täcker de löpande kostnaderna. I detta mått ingår inte finansnettot med räntenetto och utdelning från bolagen. Växjö kommun lyfter utdelning från bolagen för att finansiera den löpande verksamheten. För att få en mer

rättvisande bild av nettokostnadsandelen bör därför även finansnetto vara en del av denna beräkning.

För att klara en hållbar ekonomi bör nettokostnadsandelen understiga 100 %. Med föreslagen budget beräknas denna utvecklas enligt tabellen nedan. Det budgeterade negativa resultatet för 2024 innebär att nettokostnaderna inkluderande finansnettot beräknas överstiga 100%. Som nämnts ovan ger förarbetena till kommunallagen möjlighet till ett planerat underskott under en begränsad tid.

Nettokostnadsutveckling	Utfall %	Budget %	Prognos %	Budget	Plan	Plan
Procent	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	98,7	103,8	102,4	105,5	101,9	102,4
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning och finansnetto	96,2	99,6	98,3	101,1	97,2	97,7

Risk och kontroll

Dessa två aspekter handlar om vilka risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet samt vilken kontroll kommunen har över den ekonomiska utvecklingen. De nyckeltal som mäts är soliditet, likviditet, nivå på utlåning och borgensåtagande. Kontrollen över ekonomisk utveckling kan fastställas genom budgetföljsamhet och prognossäkerhet.

De senaste åren har präglats av en god följsamhet mot budget, såväl på en övergripande nivå som hos enskilda nämnder. Detsamma gäller säkerheten i lämnade prognoser. I de fall avvikelser mot budget och prognos har förekommit förklaras dessa av oförutsedda händelser eller särskilda satsningar som funnits inom ramen för positiva ekonomiska resultat.

Soliditet

Den långsiktiga betalningsförmågan mäts genom soliditeten som visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändring av tillgångar och skulder. Starka resultat har lett till en god soliditet i Växjö kommun.

Soliditet	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Budget
Procent	2020	2021	2022	2023	2024
Eget kapital dividerat med totalt kapital	27%	30%	32%	32%	35%

Likviditet

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Likviditet krävs

för att klara av stora utbetalningar under året exempelvis löner, hyror, pensioner och större investeringar. Den finansiella beredskapen i Växjö kommun bedöms vara mycket god och beräknas med föreslagen budget bibehållas på en hög nivå.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster

Växjö kommuns verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Dessa poster bildar budgetposten gemensam finansiering.

Budgetposten kommunövergripande poster utgörs av centralt budgeterade kostnader för pensioner och avtalsenlig lönekostnadsökning samt finansnetto och internränta. Bidrag till kommunalförbundet Värends räddningstjänst ingår i denna budgetpost.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster miljoner kronor	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
	2022	2023	2024	2025	2026
Skatteintäkter	4 590	4 739	4 922	5 200	5 425
Inkomstutjämning	1 010	1 096	1 173	1 215	1 288
Kostnadsutjämning	-213	-210	-208	-214	-225
Regleringsbidrag	265	152	299	234	204
LSS-utjämning	51	56	64	65	65
Fastighetsavgift	190	197	194	194	194
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 893	6 030	6 444	6 694	6 951
Pensioner netto (inkl finanskostnad och löneskatt) 1)	-187	-159	-214	0	0
Finansnetto (exkl finansiell kostnad pensioner) 1)	196	381	396	361	360
Löne/entreprenadkompensation samt PO mm	0	-100	-356	-531	-719
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta) för investeringar till och med året före budgetår			-147	-152	-168
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta) för investeringar innevarande budgetår			-20	-31	-34
Internränta 2)	25	35	37	33	39
Värends räddningstjänst	-91	-69	-70	-70	-70
Övriga poster	-60	0	-9	-9	-9
Summa kommunövergripande poster	-117	88	-384	-400	-601
Exploateringsverksamhet	5	63	36	116	108
SUMMA TOTALT	5 781	6 180	6 096	6 410	6 458

1) Finansiell kostnad pensioner ingår ovan inte i posten Finansnetto utan i posten Pensioner. Pensionsbeloppet är ett netto av bruttokostnad och intäkt kalkylerad del av nämndernas PO-pålägg som avser pensionerna.

2) Kommunens nämnder debiteras en intern ränta för kapital som investeras i anläggningar och inventarier. Internräntesatsen är 2,5 procent. Från och med budget 2024 budgeteras både kostnad och intäkt för internränta hos Gemensam finansiering.

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Beräkningen av budgeten för skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos per oktober 2023.

Skattesatsen i Växjö kommun är oförändrad och uppgår under 2024 till 20,19 procent. Medelskattesatsen för kommuner i riket 2023 är 20,67 procent.

Personal och pensioner

Personalkostnaderna är den största kostnadsposten i kommunens samlade budget. Det motsvarar drygt 70 procent av nettokostnaden. Den kalkylmässiga kostnadsökningen för avtalsenlig lönerevision som ingår budget vilar på en bedömning som Växjö kommun har gjort av kommande lönerörelser.

Pensionskostnaderna är beräknade i enlighet med pensionsadministratörens prognos. Denna beräkning bygger på den modell som enligt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR, anvisas i SKR:s riktlinjer för beräkning av pensionskund. En faktor i pensionsberäkningarna är prisbasbeloppet som i sin tur påverkas av inflationstakten. Pensionskostnaderna beräknas 2024 öka från redan höga nivåer, en ökning som drivs av en hög inflation under 2023. Enligt SKR:s senaste ekonomirapport bedöms inflationstakten av olika orsaker (lägre prisökningar, sviktande arbetsmarknad och lägre energipriser) dämpas under nästa år. Detta kommer enligt aktuella bedömningar leda till väsentligt lägre pensionskostnader 2025 och framåt.

Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största del består av utdelning, ränteintäkter vid utlåning och borgensavgifter från de kommunala bolagen samt räntekostnader och finansiell kostnad för pensioner.

Finansnetto 1) miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utdelning bolagen	111	246	247	213	213
Borgensavgifter bolagen	68	77	71	73	75
Återbäring kommuninvest	7	3	3	1	3
Ränteintäkter	40	63	90	86	87
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa finansiella intäkter	226	389	411	373	378
Finansiell kostnad pensioner (inkl löneskatt)	-38	-125	-115	-38	-23
Aktieägartillskott Wexnet via VKAB	0	0	0	0	0
Räntekostnader	-9	-7	-13	-14	-17
Övriga finansiella kostnader	-23	-1	-2	2	-1
Summa finansiella kostnader	-70	-133	-129	-50	-41
SUMMA TOTALT FINANSNETTO	156	256	281	322	337

Utdelning från bolagen inom VKAB

Utdelning från bolagen bidrar till finansieringen av Växjö kommuns verksamhet.

Utdelning från bolagen Miljoner kronor	*)	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Växjö Kommunföretag AB, VKAB		0,0	16,0	23,0	23,0	23,0
Växjö Energi AB, VEAB koncernen	1)	4,9	99,9	99,9	99,9	99,9
Videum AB		7,5	-	-	-	-
Vidingehem AB	2)	0,0	80,0	90,0	70,0	70,0
Växjöbostäder AB	2)	98,9	-	-	-	-
Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab	3)	0,0	50,0	34,0	20,0	20,0
SUMMA TOTALT		111,3	245,9	246,9	212,9	212,9

Växjö Energi AB

VEAB-koncernen ska enligt ägardirektiv planera för en årlig utdelning om 75 mnkr givet de finansiella målen om en avkastning på totalt kapital överstigande 4,5% och en soliditet överstigande 30%. 2021-2022 har koncernen levererat höga vinster utöver budget samtidigt som utdelningen till ägaren varit låga 4,9 mnkr. Mot denna bakgrund finns kapacitet att lämna föreslagen utdelning för planperioden även om resultatet 2023 för moderbolaget är svagt på grund av låga elpriser och kraftigt stigande priser för biobränsle. Till följd av genomförda prisförändringar och pågående effektivisering återställs VEAB-koncernens resultat från och med 2024 och ägarens finansiella mål uppfylls.

Växjöbostäder AB/Vidingehem AB

Växjöbostäder AB/Vidingehem AB lämnar utdelning till VKAB för vidareutdelning till Växjö kommun. Utdelningen avser finansiering av kommunens bostadsförsörjningsåtgärder som främjar integration och social sammanhållning, samt

åtgärder som tillgodoser bostadsbehovet för personer som kommunen har ett särskilt ansvar med hänvisning till 5 § i Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Växjö Fastighetsförvaltning AB, Vöfab

Av utdelningen från Växjö Fastighetsförvaltning AB, Vöfab avser 14 miljoner kronor hyrestillägg från uthyrning av verksamhetslokaler till Växjö kommun. Övrigt utdelningsutrymme genereras i de verksamheter som tillförts Vöfab genom fusionen med Videum AB.

Resultatutjämningsreserv

Enligt kommunlagen (2017:725 kap 11) ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen och om kommunen har en resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna omfatta hantering av denna. Växjö kommun har en ekonomistyrningsprincip som reglerar hantering av resultatutjämningsreserv.

Enligt kommunallagen (11 kap 14 §) får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Beslut om disponering av medel från RUR kan göras i samband med budget eller i samband med årsredovisningen.

Två kriterier ska vara uppfyllda. Balanskravsresultatet ska vara negativt och RUR får användas för att nå upp till ett nollresultat. Konjunkturläget bestäms av nivån på ekonomisk aktivitet i förhållande till en trend eller en jämviktsnivå. Vid ett negativt balanskravsresultat och då tecken på en lågkonjunktur föreligger kan kommunfullmäktige besluta att ta RUR i anspråk. Ett riktvärde när detta inträffar är när SKR:s senast tillgängliga prognoser för rikets underliggande skatteunderlagsutveckling (årlig utveckling) understiger SKR:s senaste prognos för prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Detta innebär att skatteunderlagets utveckling inte fullt ut förväntas täcka den kommunala verksamhetens ökade kostnader.

Resultatutjämningsreserv mnkr	2022	2023
Ingående RUR	0,0	153,0
Reservering till RUR	153	0
Disponering av RUR	0	0
Utgående RUR	153	0

Enligt riktlinjerna får maximalt 114 miljoner kronor disponeras ur RUR under 2023. Återstående medel kan tas i anspråk nästkommande år.

Motivering synnerliga skäl

Enligt kommunallagen ska en budget upprättas så att intäkter överstiger kostnader. I vissa fall har ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet ansetts vara mycket väl motiverat, vid så kallade synnerliga skäl.

Det är tillåtet att budgetera med ett underskott för årets resultaträkning om man kan hänvisa till synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges några exempel på situationer som kan vara sådana skäl. Ett sådant skäl är en finansiell ställning som är så stark att det är försvarbart med ett planerat underskott som är tillfälligt. Växjö kommuns finansiella ställning är mycket stark. Eget kapital översteg i bokslutet 2022 två miljarder kronor och pensionsskulden inkluderas i balansräkningen enligt fullfonderingsmodellen. Såväl likviditet som soliditet är god och kommunen har inga egna låneskulder.

Det kan även enligt förarbetena finnas andra skäl som i kombination med en god ekonomisk hushållning motiverar synnerliga skäl. Ett sådant skäl bedöms vara den höga inflationen i Sverige som får en stor påverkan på kommunens pensionskostnader under 2024. Dessa beräknas minska kraftigt från 2025 och det negativa resultatet som budgeteras för innevarande år är därför tillfälligt.

Sammanfattande kommentar i den finansiella analysen

Tack vare många år av ansvarsfull politisk styrning har Växjö kommun en god ekonomisk hushållning. Överskottsålet, bedöms uppfyllas för 2024. Detta trots att resultatet för 2024 budgeteras med ett underskott. Som nämnts ovan hänvisas underskottet till synnerliga skäl. Tidigare år samt även kommande års beräknade överskott ger kommunen möjlighet att tillfälligt underbalansera budgeten.

Det beräknade underskottet minimeras tack vare historiskt välskötta bolag. Det gör det möjligt att göra uttag från bolagen utan att äventyra bolagens finansiella ställning och i stället satsa på välfärdens kärna.

Det finns en faktor som enskilt påverkar 2024 års kostnader kraftigt, pensionskostnaderna. Dessa beräknas minska väsentligt från 2025. Mot bakgrund av detta bedöms det inte som försvarbart eller ansvarstagande att vidta åtgärder som får stora oönskade konsekvenser i de kommunala verksamheterna, samt möjligheten att nå våra långsiktiga mål som finns i Hållbara Växjö 2030.

Nämndernas nettokostnader och förändring ramar

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår under 2024 till 159,2 miljoner kronor. Under kommande två år tillförs enligt plan ytterligare 46,0 respektive 74,5 miljoner kronor för demografi samt ökade lokalkostnader till nämnderna. En kraftsamling görs för att kunna stärka välfärden. Ett stort resurstillskott ges Utbildningsnämnden för att säkerställa en hög undervisningskvalitet och att alla elever får det stöd de behöver. Omsorgsnämnden får resurstillskott för att kunna ha en robust och flexibel omsorgsorganisation och för att möta kommande kompetensförsörjningsutmaningar. Samtidigt genomförs en strukturell omfördelning från byråkratisk administration till välfärdens kärna.

Förändring nämnders driftskostnadsram jämfört med föregående budgetår miljoner kronor	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Samhällsbyggnadsnämnden			
Resurstillskott	-15,2	0,0	0,0
Effektivisering	1,5		
Summa	-13,7	0,0	0,0
Kommunfullmäktige			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunens revisorer			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,1		
Summa	0,1	0,0	0,0
Kommunstyrelsen			
Resurstillskott	-6,0	0,0	-1,0
Effektivisering	3,0		
Summa	-3,0	0,0	-1,0
Kultur- och fritidsnämnd			
Resurstillskott	-6,0	-8,0	-1,0
Effektivisering	0,7		
Summa	-5,3	-8,0	-1,0
Miljö- och byggnämnden			
Resurstillskott	-0,5	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	-0,5	0,0	0,0
Nämnd för arbete och välfärd			
Resurstillskott	-11,1	-8,0	-7,0
Effektivisering	2,0		
Summa	-9,1	-8,0	-7,0
Omsorgsnämnd			
Resurstillskott	-44,7	-14,5	-13,5
Effektivisering	8,6		
Summa	-36,1	-14,5	-13,5
Servicenämnden			
Resurstillskott	-2,5	-2,0	-2,5
Effektivisering	1,0		
Summa	-1,5	-2,0	-2,5
Utbildningsnämnd			
Resurstillskott	-93,4	-13,5	-49,5
Effektivisering	5,0		
Summa	-88,4	-13,5	-49,5
Valnämnd			
Resurstillskott	-2,1	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	-2,1	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd			
Resurstillskott	-0,6	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	-0,6	0,0	0,0
Ej nämndstilleddad effektivisering 2023-2024	0,0		5,5
SUMMA TOTALT	-160,2	-46,0	-74,5

Driftbudgetramar

Kommunens nämnder och styrelser planerar sin verksamhet utifrån givna budgetramar och koncerngemensamma budgetanvisningar.

Nämndernas driftbudgetramar (1,3) samt del av kapitalkostnadsbudget (2)	Budget	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2023	2024	2025	2026
Driftram Samhällsbyggnadsnämnden	-200	-123	-123	-123
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-91	-96	-106
Totalt Samhällsbyggnadsnämnden	-200	-214	-219	-229
Driftram Kommunfullmäktige	-12	-12	-12	-12
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Kommunfullmäktige	-12	-12	-12	-12
Driftram Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3
Driftram Kommunstyrelsen	-313	-311	-311	-312
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-5	-5	-6
Totalt Kommunstyrelsen	-313	-316	-317	-318
Driftram Kultur- och fritidsnämnden	-213	-213	-221	-222
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-5	-5	-6
Totalt Kultur- och fritidsnämnden	-213	-218	-226	-228
Driftram Miljö- och byggnämnden	-1	-2	-2	-2
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Miljö- och byggnämnden	-1	-2	-2	-2
Driftram Nämnd för arbete och välfärd	-748	-757	-765	-772
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Nämnd för arbete och välfärd	-748	-757	-765	-773
Driftram Omsorgsnämnden	-1 616	-1 650	-1 664	-1 678
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-2	-2	-2
Totalt Omsorgsnämnden	-1 616	-1 652	-1 666	-1 680
Driftram Servicenämnden	-334	-302	-304	-306
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-34	-36	-40
Totalt Servicenämnden	-334	-336	-340	-346
Driftram Utbildningsnämnden	-2 709	-2 788	-2 801	-2 851
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-10	-10	-11
Totalt Utbildningsnämnden	-2 709	-2 798	-2 812	-2 862
Driftram Valnämnd	0	-2	-2	-2
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Valnämnd	0	-2	-2	-2
Driftram Överförmyndarnämnden	-5	-6	-6	-6
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Överförmyndarnämnden	-5	-6	-6	-6
Ej nämndstilldelad effektivisering	0	0	0	0
SUMMA TOTAL DRIFTBUDGET	-6 155	-6 168	-6 214	-6 289
SUMMA KAPITALKOSTNADSBUDGET (GF)	0	-147	-155	-171

1) Presenteras exklusive kapitalkostnader från 2024, dvs ramen för 2023 inkluderar både drift- och kapitalkostnadsram

2) Totala kapitalkostnaden redovisas i tabell för Gemensam finansiering

3) Ramen per nämnd för 2023 inkluderar från och med budget 2024 tilläggsanslag för löner och entreprenadskompensation. Dessa poster redovisades tidigare under gemensam finansiering.

Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen

De kommunala bolagen är en del av kommunens samlade verksamhet. VKAB-koncernen består av moderbolaget samt fyra helägda dotterbolag.

Finansiella mål för kommunala bolag

Finansiella mål för nästkommande år är fastställda i nya ägardirektiv för Växjöbostäder AB under namnändring till Vidingehem AB samt Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab. På motsvarande sätt kommer kommunfullmäktige att fastställa de finansiella målen i ägardirektiv för Växjö Energi AB.

Koncernövergripande investeringsplan

Investeringsplanen är en översikt av pågående och beslutade investeringar, samt planerade investeringar där det föreligger beslut om utredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

Investeringsplan

Till budget 2024 har en ny investeringsprocess implementerats. Denna process ligger till grund för beslut om investeringar på övergripande nivå. För enskilda investeringar överstigande 20 miljoner gäller fortsatt särskilt beslut i kommunfullmäktige innan arbete påbörjas.

Investeringsplanen är en översikt av beslutade investeringar samt investeringar under politisk beredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

VKAB-koncernen, del av Investeringsportfölj – beslutad

Tabellen visar utgifter kopplade till beslutade investeringar med driftsättningsår budgetåret och planåren.

VKAB-koncernen investeringsplan, mnkr	2024	2025	2026
Växjö Energi AB	204	281	133
Växjö Energi Elnät AB	80	76	66
Wexnet AB	63	65	76
VÖFAB	588	768	532
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>564</i>	<i>753</i>	<i>518</i>
Vidingehem AB	364	525	373
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>114</i>	<i>135</i>	<i>43</i>
Summa	1 300	1 715	1 180

1) Varav största beställare är nämnderna i Växjö kommun

VKAB-koncernen, del av Investeringsportfölj – under politisk beredning

Tabellen visar utgifter kopplade till investeringar under politisk beredning.

VKAB-koncernen investeringsplan, mnkr	2024	2025	2026
Växjö Energi AB	35	130	419
Växjö Energi Elnät AB	0	0	0
Wexnet AB	0	0	0
VÖFAB	15	365	640
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>15</i>	<i>365</i>	<i>640</i>
Vidingehem AB	0	10	121
<i>Varav verksamhetslokaler 1)</i>	<i>0</i>	<i>10</i>	<i>21</i>
Summa	50	505	1 180

1) Varav största beställare är nämnderna i Växjö kommun

*Utgifter kopplat till Beccen ska inte aktiveras för än projektet är beslutat.

Växjö kommuns nämnder, del av Investeringsportfölj – beslutad

Tabellen visar utgifter kopplade till beslutade investeringar med driftsättningsår budgetåret och planåren. Redovisningen nedan är per nämnd, i rollen som beställare. Investeringen i verksamhetslokaler sker i fastighetsbolag.

Investeringsplan per beställare/nämnd, mnkr	2024	2025	2026
Kultur- och fritidsnämnden	103	74	7
Varav verksamhetslokaler 1)	76	68	6
Övriga investeringar	27	5	1
Nämnden för arbete och välfärd	22	42	6
Varav verksamhetslokaler 1)	21	41	6
Övriga investeringar	1	1	0
Omsorgsnämnden	63	13	3
Varav verksamhetslokaler 1)	58	8	3
Övriga investeringar	5	5	0
Samhällsbyggnadsnämnden	441	529	317
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	441	529	317
Servicenämnden	44	47	47
Varav verksamhetslokaler 1)	4	7	7
Övriga investeringar	40	40	40
Utbildningsnämnden	518	409	211
Varav verksamhetslokaler 1)	464	395	198
Övriga investeringar	54	14	13
Kommunstyrelsen	2	1	1
Varav verksamhetslokaler 1)	1	1	1
Övriga investeringar	1	0	0
Summa	1 193	1 113	591

1) Investeringar i verksamhetslokaler genomförs nästan uteslutande av Vöfab och Vidingehem

Växjö kommuns nämnder, del av Investeringsportfölj – under politisk beredning

Tabellen visar utgifter kopplade till investeringar under politisk beredning. Redovisningen nedan är per nämnd, i rollen som beställare. Investeringen i verksamhetslokaler sker i fastighetsbolag.

Investeringsplan per beställare/nämnd, mnkr	2024	2025	2026
Kultur- och fritidsnämnden	5	210	210
Varav verksamhetslokaler 1)	5	210	210
Övriga investeringar	0	0	0
Nämnden för arbete och välfärd	0	0	1
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	1
Omsorgsnämnden	10	110	66
Varav verksamhetslokaler 1)	10	110	61
Övriga investeringar	0	0	5
Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	0
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	0
Servicenämnden	0	55	200
Varav verksamhetslokaler 1)	0	55	200
Övriga investeringar	0	0	0
Utbildningsnämnden	46	250	430
Varav verksamhetslokaler 1)	10	250	430
Övriga investeringar	36	0	0
Kommunstyrelsen	0	10	10
Varav verksamhetslokaler 1)	0	10	10
Övriga investeringar	0	0	0
Summa	61	635	917

1) Investeringar i verksamhetslokaler genomförs nästan uteslutande av Vöfab och Vidingehem

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar i sammandrag samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Årets resultat visar förändringen av eget kapital enligt balansräkningen.

Resultatbudget miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1 505	1 263	1 236	1 316	1 308
Verksamhetens kostnader	-7 172	-7 374	-7 860	-7 934	-8 193
Avskrivningar	-152	-150	-173	-203	-233
Verksamhetens nettokostnader	-5 819	-6 261	-6 797	-6 821	-7 118
Skatteintäkter	4 590	4 739	4 922	5 200	5 425
Generella statsbidrag och utjämning	1 303	1 291	1 522	1 494	1 526
Verksamhetens resultat	74	-231	-353	-127	-167
Finansiella intäkter	227	389	409	375	378
Finansiella kostnader	-71	-133	-128	-52	-41
Årets resultat	230	25	-72	196	170

Balansbudget

Balansbudgeteten visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång.

Balansbudget miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Anläggningstillgångar	4 406	4 598	5 040	5 428	5 565
Immateriella anläggningstillgångar	10	9	4	1	0
Materiella anläggningstillgångar	2 841	2 880	3 286	3 677	3 815
Finansiella anläggningstillgångar	1 555	1 709	1 750	1 750	1 750
Omsättningstillgångar	2 971	2 331	2 448	2 361	2 380
Förråd med mera	7	6	7	7	7
Exploateringsområden	401	301	441	454	473
Fordringar	946	703	950	950	950
Kassa och bank	1 617	1 321	1 050	950	950
Summa tillgångar	7 377	6 929	7 488	7 789	7 945
Eget kapital	2 341	2 217	2 592	2 754	2 912
<i>varav årets resultat</i>	<i>230</i>	<i>25</i>	<i>-72</i>	<i>196</i>	<i>170</i>
Avsättningar pensioner	1 388	1 600	1 431	1 360	1 280
Andra avsättningar	119	89	150	150	150
Långfristiga skulder	1 474	1 367	1 050	1 050	1 050
Kortfristiga skulder	2 055	1 656	2 265	2 475	2 553
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	7 377	6 929	7 488	7 789	7 945
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgen och ställda säkerheter	7 910	7 900	8 300	8 300	8 300
Pensionsförpliktelser	15	24	15	14	7

Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning

I kommunallagen fastställs att kommuner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Indikatorerna för god ekonomisk hushållning belyser både finansiella och verksamhetsmässiga aspekter. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Bilagan beskriver varför indikatorerna anses ha betydelse för en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning bygger på en samlad bedömning av de utvalda indikatorerna. Om hälften av indikatorerna går i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner anses kommunen ha god ekonomisk hushållning. Urvalet av indikatorer utgår dels från att nyckeltalet ska spegla god ekonomisk hushållning, dels att det ska mäta något som kommunen har rådighet över.

Växjö kommun har två finansiella mål som fungerar som indikatorer för god ekonomisk hushållning. Båda behöver vara uppnådda för att kommunen ska anses ha god ekonomisk hushållning.

Indikator	Påverkan på god ekonomisk hushållning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 1,5 procent av summan av skatteintäkter och utjämning	För att det finansiella handlingsutrymmet på kort och lång sikt inte ska försvagas sätts resultatmålet på 1,5 procent.
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer	Kostnadseffektivitet i verksamheterna innebär att skattemedel används effektivt, vilket skapar förutsättningar att växa, investera och utveckla verksamheten till nytta för medborgarna.
Avkastning på totalt kapital i VKAB-koncernen (procent i förhållande till budgeterad nivå)	Avkastning på totalt kapital visar hur effektivt VKAB-koncernens dotterbolag använder sina tillgångar för att skapa förräntning i syfte att leverera beslutad utdelning.
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år (%)	Arbete är en viktig faktor för den enskilde individen samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	Fler med egen försörjning stärker berörda individers inkludering och samhällets sammanhållning. Om fler lämnar ekonomiskt bistånd frigörs resurser till att förebygga utanförskap.
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, (%)	Arbete är en viktig faktor för snabb etablering och social integration samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning.
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde (lägeskommun)	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning. Att individer kommer till sin rätt oavsett bakgrund bidrar till en positiv samhällsutveckling.
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen	Minskad miljöpåverkan leder till lägre förbrukning av naturresurser och minskade kostnader för hela samhället, på kort och lång sikt.
Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	Genom friska medarbetare når vi högre måluppfyllelse, hälsa för den enskilde och bättre ekonomi.

Bilaga 2: Presentation per nämnd

investeringar 20 miljoner eller mer

Nedan presenteras de investeringar med driftsättningsår budgetåret eller planåren som har en total utgift på 20 miljoner kronor eller mer. För dessa investeringar krävs separata beslut i kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
3 nya Fotbollsplaner (ett nytt Råppevallen)	30 000	0	10 000	20 000	0	30 000
Biblioteket ombyggnad	20 000	10 000	10 000	0	0	20 000
Teleborghallen renovering	50 000	2 003	30 000	17 997	0	50 000

Servicenämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
IT-investering/hårdvara till verksamheterna	120 000		40 000	40 000	40 000	120 000

Nämnden för arbete och välfärd

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Gruppboende Ingelstad	40 000	0	15 000	25 000	0	40 000
Lokal till Parketten (inhyring/redan ägd lokal)	25 000	0	5 000	15 000	5 000	25 000

Omsorgsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Gruppboende HSB, V Esplanaden	45 000	0	45 000	0	0	45 000

Utbildningsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Anpassad grundskola (träningsskola) - nya lokaler	114 600	15 200	38 000	61 400	0	114 600
Furutåskolan - nybyggnation skola, kök och sporthall	397 000	30 193	144 807	176 250	40 750	392 000
Gemla förskola - nybyggnation vid Getaskärv	75 794	794	30 000	45 000	0	75 794
Hagavikskolan (kök och sporthall)	383 800	252 879	130 921	0	0	383 800
Inventarier	44 000	0	24 000	10 000	10 000	44 000
Lammhults förskola - byggnation i högstadiet före detta lokal	73 500	40 000	33 500	0	0	73 500
Parkvägen Ingelstad - byggnation av ny förskola	60 000	0	0	0	60 000	60 000
Ryttargården - byggnation av ny förskola	80 000	0	0	40 000	40 000	80 000
Ulriksbergsskolan	262 286	217 246	45 040	0	0	262 286
Åby skola - byggnation av kök, basrum och utemiljö	60 464	464	10 000	25 000	25 000	60 464

Samhällsbyggnadsnämnden

Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Anläggningstillgång 2024	96 742	0	96 742	0	0	96 742
Anläggningstillgång 2025	123 187	0	0	123 187	0	123 187
Anläggningstillgång 2026	58 297	0	0	0	58 297	58 297
Beläggning, dagvatten m.m 2024	35 300	0	35 300	0	0	35 300
Beläggning, dagvatten m.m 2025	38 100	0	0	38 100	0	38 100
Beläggning, dagvatten m.m 2026	28 100	0	0	0	28 100	28 100
Byte maskiner gata park	56 225	0	0	56 225	0	56 225
Byte maskiner gata park	33 200	0	0	0	33 200	33 200
Förnyelse bef ledningar 2024	40 000	0	40 000	0	0	40 000
Förnyelse bef ledningar 2025	34 000	0	0	34 000	0	34 000
Förnyelse bef ledningar 2026	35 000	0	0	0	35 000	35 000
Höjd driftsäkerhet 2024	83 500	0	83 500	0	0	83 500
Park, lekplatser m.m	20 400	0	20 400	0	0	20 400
Park, lekplatser m.m	92 972	0	0	92 972	0	92 972
Park, lekplatser m.m	42 636	0	0	0	42 636	42 636
Trafiksäkerhet, cykelfrämjande	61 000	0	61 000	0	0	61 000
Trafiksäkerhet, cykelfrämjande	96 700	0	0	96 700	0	96 700
Trafiksäkerhet, cykelfrämjande	83 450	0	0	0	83 450	83 450
Utrustning avlr/pumpstation 2025	29 800	0	0	29 800	0	29 800
VA anläggningar 2024	41 430	0	41 430	0	0	41 430
Vattenförsörjning B/R 2024	21 000	0	21 000	0	0	21 000
Vattenförsörjning B/R 2025	50 000	0	0	50 000	0	50 000
Vattenförsörjning B/R 2026	64 000	0	0	0	64 000	64 000

Bilaga 3: Uppföljning av mål och nyckeltal

Växjö kommun arbetar i processer utifrån vad vi levererar till Växjöborna. För att hålla hög kvalitet och säkerställa en god ekonomisk hushållning har varje process riktningssmål som utvärderas med nyckeltal dels för resultat och kvalitet, dels för kostnadseffektivitet. Nyckeltalen bidrar också till att definiera målens innehåll. Nyckeltal för individdata redovisas uppdelat på kön där det bedöms relevant.

Växjö kommun ser alltid möjlighet till förbättring. Målen indikerar därför en riktning och måluppfyllelsen utvärderas sammantaget och över tid.

Bedömning av måluppfyllelse baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål. Nyckeltalens utfall bedöms i två perspektiv; utveckling över tid och i jämförelse med det genomsnittliga utfallet för städerna i kommungruppen större stad (Kolada). Den samlade måluppfyllelsen bedöms genom poängsättning baserad på utfallet i de underliggande nyckeltalen.

Måluppfyllelse anges med röd, gul respektive grön färgindikation i anslutning till varje mål i del- och helårsrapporteringen. Röd indikerar en icke acceptabel måluppfyllelse, gul indikerar en tillfredsställande måluppfyllelse och grön indikerar hög måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse kompletteras med processägarens samlade analys av verksamhet och prestation.

Måluppfyllelsen kan variera över tid beroende på faktorer inom och utom organisationens kontroll.

Effektivitetsmålet i den finanspolitiska inriktningen följs upp genom samtliga kostnadseffektivitetsmått som kopplats till respektive mål. Om hälften av nyckeltalen för effektivitet har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner bedöms målet gå i rätt riktning. Effektivitetsmålet är utgångspunkten för den koncerngenomgripande översyn av resursanvändningen som genomförs under innevarande mandatperiod. Effektivitetsnyckeltalen följs dessutom upp i respektive process.

Bilaga 4: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030

Målbild	Nyckeltal
Rättvist och ansvarstagande	Andel elever i åk 8 som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, %
	Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
	Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)
	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
	Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)
	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
Växande och inkluderande	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
	Förvärvsintensitet, utrikes födda 20-64 år, andel (%)
	Bruttoregionalprodukt kommun (BRP) 1000kr/inv.
	Demografisk försörjningskvot
	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)
	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)
	Unga (16-24 år) som varken arbetar eller studerar eller finns i annan sysselsättning, andel %

	Nettoökning av antal företag, antal
	Befolkningsutveckling utanför Växjö tätort, antal
	Tillgång till samhällsservice (antal tätorter med minst 3 av förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning i orten)
	Utsläpp av växthusgaser i relation till bruttoregionalprodukt, kg/tkr
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)
	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)
	Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv.
	Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)
Klimat- och miljösmart	Areal åkermark, hektar
	Fosforhalt i Åsnens utlopp, µg/liter
	Andel förnybar energi, %
	Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år
	Kadmium i inkommande avloppsvatten till Sundet, kg/år
	Utsläpp av växthusgaser, kg CO ₂ e/inv.
	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/person
	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
	Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)
	Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)
	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.

	Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv
	Andel elever i klass F-6 som cyklar och går till skolan, %
Tryggt och tillitsfullt	Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 inv.
	Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv.
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)
	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv.
	Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras ofta av ensamhet, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare med fetma, andel (%)
	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)
	Skyddad natur totalt, andel (%)
	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)
	Årsmedelvärde av partiklar PM10 µg/m ³ luft
	Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)
	Total betesmark, hektar
	Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)